

[Gustav Pedersen.]

Varegrupper, standardiseret. Det er ofte uhyre vanskeligt for Forbrugerne at vurdere en Vares reelle Indhold, og det er ikke altid, at Varens Navn eller Emballage tilstrækkeligt godtgør, om man nu ogsaa faar den Vare, man regner med at faa. Ikke mindst i en Periode, hvor man maa frygte, at der Tid efter anden kommer Varer frem, hvis Kvalitet ikke er den, man egentlig kunde ønske, vilde der være Grund til, at man ogsaa i Loven gav Adgang til at gennemføre Standardisering paa de Felter, hvor det er praktisk og nyttigt af Hensyn til Forbrugernes Interesse.

I Forbindelse hermed vil jeg gerne rejse Spørgsmaalet om selve Vurderingen af, hvad der er en rimelig Pris. Det er jo ikke alene Spørgsmaalet, om den Avance, man tager, er forsvarlig. Baade Handel og Produktion kan arbejde med saa urimelig store Omkostninger, f. Eks. ved at bringe Varerne frem til Kunden, at allerede dette gør Prisen urimelig. Det maa vel være naturligt, at den Pris, man skal søge at finde frem til, maa være den Pris, der er forsvarlig, saaledes at forstaa, at det forudsættes, man har en dygtig Ledelse af den Produktion eller den Omsætning, der medvirker til Prisdannelsen, og at der endvidere ikke er urimelig store Omkostninger paa, det vil altsaa sige, at man skaffer Varerne frem uden for store Udgifter. Endvidere kan der være Tale om, at hverken Produktion eller Omsætning er hensigtsmæssigt organiseret, saaledes at der for hele Branchen kunde være Grund til at undersøge, om ikke en Rationalisering af Produktion eller Omsætning var nødvendig. Ogsaa disse Spørgsmaal ønsker vi at behandle i et kommende Udvalg og eventuelt at stille Forslag om deres Løsning.

Der er antagelig ogsaa Grund til at drøfte Spørgsmaalet om eventuel Tilbagebetaling til Kunden, hvis der er taget for stor Avance. Jeg er fuldt ud klar over, at det er et meget vanskeligt Spørgsmaal. Selvfølgelig er der en Række Tilfælde, hvor det er klart og tydeligt, at der er taget for høj en Pris, og jeg er ogsaa tilbøjelig til at tro, at man i visse Tilfælde har tilbagebetalt en for stor Avance. Jeg er endvidere klar over, at hvis der er en Købmand, der igennem nogen Tid har taget en for stor Avance, kan der blive stor Vanskelighed ved at konstatere, om de Kunder, der kommer og beklager sig, ogsaa virkelig har købt til de for høje Priser. Men uanset disse Vanskeligheder vil jeg mene, at der er Grund til at undersøge, om der ikke, netop for at stimulere Inter-

essen for at faa de rigtige Priser frem, eller rettere sagt for at faa grebet ind over for for høje Priser, skulde være en Mulighed for at faa redresseret ulovlige Fortjenester eller ulovlige Priser.

Endelig vil jeg blandt de Ting, som vi kunde ønske at faa drøftet og eventuelt at faa ændret, gøre opmærksom paa, at det antagelig vil være en Fordel baade for Forbrugerne og for de erhvervsdrivende, hvis man i Stedet for en Registreringstidende havde en virkelig Pristidende, hvor ikke alene Priserne blev offentliggjort, men hvor ogsaa Priskontrolraadets Afgørelser blev meddelt, eventuelt med de nødvendige Motiveringer. Jeg tror, at der i vide Kredse, ogsaa inden for Erhvervene, ofte hersker Uklarhed med Hensyn til Grunden til, at vi har de og de Priser, og ogsaa i mange Tilfælde manglende Kendskab til selve Motiveringen for en Prisafgørelse.

Jeg gjorde allerede i mine indledende Bemærkninger opmærksom paa, at jeg regnede ikke med, det fra visse Sider var skærpet Beskyttelse for Forbrugerne, man vilde søge gennemført med Henblik paa Ændringer i Prisloven, og jeg har gjort opmærksom paa, at der i visse Erhvervs-kredse har været rettet meget haarde og skarpe Angreb paa Prisloven. Men jeg tror, jeg har Lov til at sige, at bortset fra, at der vel ikke er nogen, der kan garantere, at der ikke ogsaa kan have fundet Overgreb Sted over for en handlende — der er vel ingen, heller ikke af de Embedsmænd, der har administreret Loven, der tør pastaa, at de aldrig i noget Tilfælde kan have været urimelige over for en handlende —, altsaa bortset fra, at Fejl kan ske i ethvert Forhold, og ikke mindst i saa vanskeligt et Forhold som det, der er Tale om her, vil det vistnok være forsvarligt at hævde, at den Part, der indtil dette Øjeblik har haft mest Grund til at føle sig forurettet, er Forbrugerne; alene det meget store Antal Prissager af mere graverende Karakter, de sidste Aar har aabenbart for Offentligheden, taler sit tydelige Sprog.

Der er vel heller ingen, der tør tro, at man har været i Stand til blot nogenlunde at komme til Bunds i de Prisovertrædelser, der har fundet Sted. Det er vistnok den almindelige Opfattelse, at der endnu er vide Felter, hvor der er taget for høje Priser, uden at det har været muligt for Priskontrollen at gribe ind.

Saa kommer endelig dertil de ejendommelige Fænomener, man nogle Gange har været ude for, at samtidig med, at der kom